

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés	egész évre	12 korona.	Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE könyvkereskedő, a kinél a lap kiadóhivatala van.	Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele milliméter-árszabása szerint a Leopold Gyula
	fél évre	6 „		
	negyed évre	3 „		
Egyes szám ára 12 fillér.			Hirdetés ára ☐ centiméterenként 6 fill. Többesrész hirdetés árkedvezményben részesül.	Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Gróf Khuen-Héderváry Károly.

(Ü. L.) Az országgyűlés még csak néhány napig lesz együtt s azzal elkezd a nyári szünetet. Lezárul a nemzeti munkapárt alakulásának és lépéseinek az első sikere. És mindezt köszönheti az ország Khuen-Héderváry Károly grófnak. Nélküle még továbbra is sivar lenne a magyar politikai élet és menne az ország a megsemmisülés felé.

De a Gondviselés adott egy férfit, mely átlátta a helyzetet s kilépett a küzdőterre. E férfi ma Magyarország miniszterelnöke!... Ő volt az egyetlen, a ki felismerte a helyzetet és e folytán zászlót bontott.

Ritka mely belátással bír e férfi!... Már a szabadelpárt feloszlásakor felemelte ez ellen a szavát, akkor is egyedül állott azon véleményével; hogy ne oszadjon fel a párt, mert rá fog még hivatás várakozni. Szavaiban kételkedtek, feloszlott a párt. És ime az események igazolták előre látását, a szabadelpártnak megint átkellett vennie a kormányzatot a züllött koalíciótól. A mag tehát a volt szabadelpárt volt, de az egész ország választóinak a zöme csatlakozott Héderváry missziójához és így ez új párt alapjait veté meg. Ha tehát a szabadelpárt fei is támadott, de új ruházatban, melleje sorakozott az igaz hazafiság s veté egy egész új pártot meg az alapját.

Ezzel szemben az ellenzéki pártok komoly érvek helyett csak annak tudnak hangot adni, hogy a nemzeti munkapárt a lemondás politikáját követi, erőszakos választással nyert többséget, sőt Apponyi a felirati vita záróbeszédében még annak is hangot adott, hogy a szabadelpárt bukása után való teljes visszavonulása hiba volt a politikai erkölcs szempontjából. Ez amolyan kényszerült elmefuttatás, gyászos koalíciós kormányzatuk után valamivel kell igazolni az ok felre nem vonulásukat. Reménykednek a véletlenbe, mely esetleg még a piros bársony székbe vezethet. Hát csak ábrándozzának, ne zavadjuk az álmukat, a mely megvalósulni többet úgy sem fog.

Daczára hogy Kossuth Ferencz a választások előtt kinyilvánítá egy nála tisztelgő illetve bucsuzó vasuti' küldöttségnek: hogy ő még lehet megint miniszter ha úgy alakul a helyzet, és tevé szerényen (!) hozzá, ő a közügyért azt újból elfogadná. De ettől eltekintve, ellenzékre szükség van és így felesleges magyarázni, hogy ok mért nem vonultak vissza bukásuk után sem; a koalíciónak éppen az volt a legnagyobb baja, hogy nem volt ellenzék a parlamentben. A parlamentárizmussal nem egyezik össze az ellenzék nem létezése.

A mi pedig a pénzületi választást illeti, az állandó vesszőparipája az ellenzéki kritikáknak. Az „erőszakos“ állítás is mesébe való!... Az igaz, hogy pénzzel — mint

mondák az ellenzéki látók — a jellemek megrontására vezet! De ezzel szemben az is igaz, hogy bármennyi választás sem terjesztheti úgy az erkölcsi romlást, mint egy oly kormányzat, a mely az elvek elárulásán épül fel. A koalíziós kormányzat négy esztendőjének története talán alkalmas volt nemes, önzetlen jellemek képzésére?... Oly kormányzat, a mely elöb fellovalta a nemzetet, azután vállalta a hatalmat a nélkül, hogy politikai programjából csak egy betűt is megvalósított volna; oly kormányzat, a melynek támogató többségét a nemzet 48-as programmal választotta meg, s mégis a 67 es alap teljes fenntartására vállalkozott; oly kormányzat, a mely nem azért bukott meg, mert a nemzet javára nagyszerű követeléseit voltak, hanem azért, mert személyi politikát követett s e folytán fenn elveszté lábait alatt a talajt, daczára szolgáltságának, — az oly kormányzat ne kritizálja nagyon a választásokat, a melyek által a nemzet megszabadult tőle. Mert valóban nincs oly hünyös, erőszakos választás, a mely tiszta, erkölcsnemesítő eszközevé ne valne, a nemzet életének, pusztán az által, hogy a koalíciótól és kormányzatától az országot végleg megszabadította.

Ne vessék a lemondást a kormány és pártja szemére?... Lemondást vajjon miről?... Azokról a papiros koncessziókról talán, melyek mint kibontakozási formulák sohase kerültek nyilvánosságra és a koalíziós kormányzat örök misztériumai maradnak? — Az önálló bankról talán, a mely ellen senki sem küzdött olyan szívóssággal, mint a koalíció kormánya és többsége?... Ellenben mutassanak a koalíziós kormányzás történetében egy kormánynyilatkozatot, egy parlamenti határozatot, vagy akár csak egy párti határozatot is, melyben a magyar nemzet egysége, ereje, a magyar állam hatalma, tekintélye úgy a külső államokkal való viszonyunkban, mint az Ausztriával elintézendő ügyek tekintetében oly világosan, oly imponáló határozottsággal jutott volna kifejezésre, mint akár a trónbeszédben, akár a felirati javaslatban. Koncessziókról, igaz, nincs szó sem a trónbeszédben, sem a feliratban. Mert a kormányt és a többséget az a meggyőződés vezeti, hogy az állami és nemzeti élet fejlődésének feltételeit nem a nemzet és királya közötti kicsinyes alku, hanem a nemzet és királya közötti érzésszerű és gondolkodásbeli harmónia fogja megteremtteni. És ha visszatekintünk a koalíziós többség uralmára és visszatekintünk a nemzeti haladásnak azokra a mértődmutatóira, melyek a Deákpárt és a szabadelpárt kormányok útjait jelezték, nem lesz nehéz megállapítani, hogy melyik politika a helyesebb és célravezetőbb.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök jeles beszédében a felirati vitakor

egyébként kifejté az ő és pártja politikáját, megvilágítá a helyes uton való járást és czáfola sikerülten az ellenzéki kritikát, — tartózni szükségtelen ezen államférfiui beszédben, azt teljes egészében kell olvasni. Joggal mondható beszéde végén: „hogy ő és pártja szilárdan ragaszkodik a 67-es törvényekhez.“ Ez alapon épül fel a modern egységes magyar nemzeti állam. Ezen czél felé biztos kezű kormányost kapott a nemzet Khuen-Héderváry Károly gróf személyében, zatonyra nem vezet az országot, hanem megvalósítja azon ideált, a mely minden magyar ember forró vágya: hogy kialakuljon a magyar nemzeti állam. Mely ideált nem frázisos jelszavakkal valósítunk meg, hanem hangya munkával böics vezérelt alatt. Ily vezetőnek bizonyult Khuen-Héderváry Károly gróf, a ki fényes beszédében a politikai szónoklat remekét adá.

A felirati vitakor elhangzott beszédével az ellenzéki sajtó is elismeré vezéri képességét. Azon husz hasábos beszédet szóról szóra átolvastam és bámulatba ejtő az embert az érvek gazdag hármaza. Semmivé lettek az ellenzéki vádak, hű képét adá a lefolyt felvének s világosságot adva a nagyobb kérdésekről. Ily férfi vezérségére büszke lehet az ország és bizhatik a jövő fejleményeiben.

A képviselőházból.

Vége az ex-lexnek! Fizetni kell az adót a multa és fizetni kell a jövőre. A képviselő urak azzal ünnepeltek meg Anna napját, hogy megszavazták az indemnitást az egész 1910-ik esztendőre, ami azt teszi, hogy az 1909-ik esztendőben fizetett adó szerint lehet, sőt kell fizetni szépen és alkotmányosan. Azonban ez a megszavazás nem mult el anélkül, hogy Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter reá nem olvasott volna az ellenzékre olyan igazságokat, melyek alaposan felvilágosíthatják az országot arról a furcsa logikáról s arról a sántikáló alkotmányos érzékről, melyet az ellenzék magatartása szomorúan jelez.

Az ellenzék veszedelmes alkotmányosértésnek állította az indemnitás megszavazását; azt hirdette, hogy az ex-lexnek a mostani kormány az oka és szemére lobbantotta, hogy miért nem nyújtott be rendes költségvetést. Hieronymi szépen felolvasta a Ház naplójából, hogy a mostani kormány igen is beterjesztette az 1910. évi költségvetést és kérte a pénzügyi bizottsághoz való utasítást. Erre aztán szépen felállottak a koalíció többségben levő pártjainak vezérférfiai és kijelentették, hogy nem szavazzák meg a költségvetést. Az is igaz, hogy ez a mostani kormány ugyanazt a költségvetést kívánta megszavaztatni, melyet a koalíció kormánya nyújtott volt be s a melyet a koalí-

ció, a törvény intenciói ellenére se nem tárgyalt, se nem szavazott meg. Ki hát az oka az ex-lexnek? Bizonyára az előző koalíciós többség, melynek töredékei képviselik a mostani ellenzék. Igenis, a mostani kormány teljesítette kötelességét: beterjesztette a költségvetést, kérte az indemnitit s miután már eltelt az év 7 hónapja, alkotmányos kötelessége volt: véget vetni az ex-lexnek.

Erős vágást mért a koalíció pénzügyi politikájára Hieronymi, midőn azt a kérdést vetette fel: vajon az a pénzügyi politika, mely politikának likvidálására 560 millió koronányi kölcsönt kell felvenni, szerencsés politikának nevezhető-e?

Ebből az 560 millió koronából csak 9 millió az új tétel, tehát 551 millió kell olyan kiadásokra, melyek az előbbi kormány intézkedései folytán keletkeztek!

De száz szónak is egy a vége: tessék fizetni! Ám azért nem szabad feledni, hogy volt egy koalíció, melyben volt Kossuth-párt, volt Justh-párt nagy bőségben s mindezek folytán, sőt dacára a tekintetes haza nagyon is rosszul járt, még pedig annyira, hogy évekig fogjuk ezt a kedves kis alkotmányos iskolásdit megszenvedni.

Hisszük azonban, hogy a bevándorolt hazafiak által lelkesített és vezetett függetlenségi mit sem adnak a szomorú tapasztalatokra, mert ők úgy tanulták, hogy csak az az igazi hazafi az ő népszerű felfogásuk szerint, aki szembehunyva veti magát a helybeli nagy hazafiak köre által. Lehet, hogy felnyílik egyszer valamikor a szemük és ha belátják az igazságot, talán másképpen fognak gondolkodni és itélni.

Az iskolaegyesület bélyegei.

Kétezer taggal azt megtenni, amit az Országos Magyar Iskola-Egyesület huszonöt év alatt alkotott: Magyarországon csoda. Iskolák, óvodák, népkönyvtárak, iskolán kívüli tanfolyamok szolgálják ma már az egyesület érdekeit, amik egyben édes mindannyiunk szívével, lelkével nőttek egybe: hiszen ennek az országnak megerősödését szolgálják, a Nagy Magyarországnak, a hatalmasnak, erősnek eszményképét.

És amíg itt nálunk igazán csak egyesek nagylelkű aldozatkészége, laukadatlan munkája áll ennek az eszmékörnek szolgálatában, addig a szomszéd-ságunkban, az ugyan-ezen céllal működő Deutscher Schulverein és hasonló intézmények százezreket számláló gárdára támaszkodhatnak, minden német emberre és minden német embernek ezekre a czélokra bőven hulló fillereire. Ott ezekkel dolgoznak és ezek teszik napról-napra fényesebbé a német gloiret, itt százak, kinos, koservek, pénztelen fáradozással igyekeznek a magyar gloire megteremtésén.

Egy pár nap óta mérhetetlenül közelebb van mindannyiunkhoz az egyesület támogatásának módja és kézenfekvőbbé lett a segítés. Az Iskolaegyesület bélyegeket bocsátott ki. Tavaly tette először, amikor a színes turulus kép elhagyta a sajtót. Az a turulus bélyeg, amelyet oly jólesően láthattunk itt-ott igaz jó magyar emberek leveleinek hátsó lapján zárójegyként, lelkesedni tudó, komoly üzletemberek számláin, egyik-másik étterem számlóczéduláján. Két fillérrel kellett mindössze többet fizetni miatta. Nemcsak hogy nem éreztük meg, de nagyon jólesett az a tudat, hogy hozzájárultunk egy szép eszme megvalósításához.

Az idén tizenkét bélyeggel jött ki az Iskolaegyesület. Mindannyia tökéletes alkotás, ritkaságszámba menő nálunk, ahol az esetlen postabélyegek olyan kielégítetlenül hagyják a szem kíváncsalmait. Igazi művészi munka ez a tizenkét bélyeg, becstelére válik a tervezőjének, a teremtőjének. A rajz tökéletes-

ségéhez a szín stílusa is járul, finom zöld árnyak és kékek pompázók ezek a bélyeg-gek. Mindegyiken más-más kép van. Ilyenek: II. Rákóczi Ferencz, az aradi 13 vértanú-szobor, az aradi Kossuth-szobor, parádi fürdő-vendéglő, a parádi fürdő gyógyudvara, a margitszigeti fürdőház, siófoki részlet, Siófok-fürdő, a margitszigeti vízesés, a tarpataki vízesés, a Tátrában Uj-Tatrafüred.

Holnaptól kezdve a főváros nagyobb tözs-deiben, papirkereskedéseiben, a vidéki nagy könyvkereskedésekben és az egyesület központi irodájában (Budapest, Központi város-ház) lehet már kapni, ezeket a szép, a szem-nek is meg a leleknek is gyönyörűséget okozó bélyegeket. Két fillérrel hozta forgalomba az egyesület és így a legkevesbé sem ró tehet a nagyközönségre. Olyan adó ez, amit illenek nap-nap után befizetnünk és reméljük is, hogy aligha marad levél, levelezőlap anélkül, hogy ne az Iskolaegyesület bélyegei zárják le.

Nem hinnénk, hogy ez a nagy méltány-tást és minden pártfogást megérdemlő egyesület a közönség részéről meleg fogadtatásra ne találna, amikor a legszebb eszméinkert száll sikkra; nem szeretnők látni, ha ez a most meginduló és bizonyára igen széles-körü nemzeti mozgalom, gyöngye, erőltlen gyökereket verne. Egyszer már végre ille-nek összefognunk, ha azt akarjuk, hogy el ne maradjunk a nemzetek versenyében.

Vegyes hírek.

— **Közigazgatási hírek.** Vármegyénk főispánja Száva Aurél dr. alvinczi tb. főszolgabíró a tövisi járásba, Teleky Dezső tövisi szolgabíró a verespataki járásba, Keresztes Nagy Sándor közig. gyakornokot a központi árvaszéktől az alvinczi főszolgabírói hivatalhoz és Szabó József közig. gyakornokot a központi árvaszékhöz helyezte át; továbbá Farkas Géza irattárnokot az árvaszéki iktatói állásra, Gajzágó László irnokot pedig az irattárnoki állásra nevezte ki.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Székely István nagyenyedi kir. orsz. feje-
intézeti tisztí irnokot, eddigi alkalmazása helyén, börtönügyi fogalmazóvá nevezte ki.

— **Uj ügyvéd.** Dr. Moldován János ügy-
véd ügyvédi irodát nyitott Nagyenyeden.

— **Árvíz Erdélyben.** Heifón Szolnok-
doboka vármegye nagyrészet elpusztította a felhőkkel lecsapódott hatalmas vízár es a rombolásnak az eddigi jelentések szerint huszonöt halottja van. Különösen Des vidé-
két és a bethleni járást pusztította el az árvíz. Messzi területen víz alatt áll az őszi termés, a lakásokba behatolt a szennyes ár, az utak járhatatlanok, a hidakat elsodortak a kiáradt folyók és patakok felvesztett hullámai. A vasuti forgalom is megszűnt a bethlen-óradnai vonalon.

— **A sorozásról.** A képviselőház már megkezdte az ujonczvitát és így valószínű, hogy az idei ujonczjutalékok meg e hó végéig megszavazza az országgyűlés. Ebben az esetben augusztus 1-én megkezdik a sorozást.

— **A kereskedő ifjak** mükedvelői szombaton ismételték meg „A falu rossza” népszínmű előadását. A szindarab az elsőtől hasonló összességű előadásban ment, közön-
ség azonban kevés volt; a bevétel alig fedezte a kiadásokat. A táncmulatság reggelig tartott a legvidámabb hangulatban.

— **Tüzérek Enyeden.** A kolozsvári 35-ik
tüzérezred 4 útege érkezett szerdán déiben városunkba Tordáról. Innen csütörtök reg-
gel Szeben vidékére mennek gyakorlatozni.

— **Halászat a Marosban.** Az országos
halászati felügyelőség megbízásából a torda-

megyei alispán Marosludásra augusztus hó 16-dikára társulati alakuló gyűlést hív egybe, hogy ott az okszerű haltenyésztés és halá-
szat czéljából a szükséges teendőket megál-
lapítsák. E vízterület határa a Maros jobb
partján Mezőszentmargitától Marosdéséig, a
bal partján Vidrátszegtől Magyarécszteleig
tart. Vármegyénkbeli a következő községek
tartoznak oda: Inakfalva, Veresmart, Miklós-
laka, Magyarécsztele, Csongva, Marosújvár,
Nagylak, Felsőújvár, Maroskaptalan, Maros-
koppánd, Maroscsuc, Marosgeze, Czintos,
Marosszentjakab, Oroszi és Kutyfalva közsé-
gek. A halászati jog tulajdonosai az általuk
birt vízterületek kiterjedéséről szóló kimuta-
tásaikat küldjék be a tordamegyei alispán-
hoz. Ezeket a kimutatásokat Marosludason
aug. 15-ig közszemlére helyezik a község-
házán. Az alakítandó társulatnak czélja, hogy
a kötelekéhez tartozó vizeken a haltenyész-
tést előmozdítsa és a halászat gyakorlását
akkent szabályozza, hogy a halállomány lehe-
tőleg fokoztassék.

— Kedvezményes jegyek Szent

István napjára. A Szent István ünne-
nap alkalmából a magyar kir. államvasutak
igazgatóságától vett értesítés szerint a
nevezett vasut, valamint a kassa-oderbergi
vasut magyar vonalainak összes állomásairól
— az üzemökben álló helyi érdekű vasutak
állomásainak és a szomszédos forgalomnak
kizárásával — mind a három kocsiosztályra
nézve Budapestre mintegy 30%-kal mérsé-
kelt áron menettérti jegyek adatnak ki. Ezen
menettérti jegyek ez évi augusztus 18—20.
napján — az utóbbi napon azonban legké-
sőbbben délelőtt 9 óráig Budapestre érkező
— valamennyi személyszállító vonathoz (ex-
pressz vonatok kivételével) fognak kiadni.
A menettérti jegyek öt napig érvényesek oly
módon, hogy a kiadás napját első napnak
számítva, érvényességük az ötödik napon éj-
félkor lejár. Megjegyeztetik azonban, hogy
a visszatérés legkorábban csak augusz-
tus hó 20-án elután történhetik, korábbi
visszatérés esetén a jegyek érvénytelenek.
Az utazás megszakításának sem menet, sem
jövőkort nincs helye. Gyermeknek számára
külön kedvezmény nem engedélyeztetik.

— Pályázat a néptanítók számára.

A Magyar Gazdaszövetség pályázatot hirdet
kizárólag falusi tanítók számára egy olyan
munka megírására, a mely a magyar tani-
tóságnak a kivándoroltak visszatelepítése
körül való feladatait tárgyalja és megjelöli
azokat a teendőket, a melyek e tere-
n a tanítókra várnak. A munka legfeljebb egy
nyomatott kis ívre terjedhet és jelíggel zárt
levél kíséretében szeptember 30-ig bezáró-
lag a Magyar Gazdaszövetség címére kül-
dendő el Budapestre.

— A magyarigéni románok bosszúja.

A fektelen izgatás es terror, melyet a magyar-
igéni választás alkalmából a román nemzeti-
ségi párt kifejtett, még most is egyre termi
a fektelen bosszu műveit. Az elvakított román
parasztkok már nemcsak hazafias érzésű román
polgártársak vagyonában végeztek pusztítá-
sokat, de sőt az utóbbi időben fektelen
elvakultságukban most már olyanoktól is rossz
réven veszik a hazafias állásfoglalást, a kik
természetszerűleg másra, mint a magyarság
jelöltjére nem szavazhattak. A megelőző
hetekben sorjában több magyar birtokos
vetésében és szőlőjében végeztek nagyobb
aranyu pusztítást. E bosszu vezérelte csele-
kedetek koronáját képezi most az, hogy a
mult héten a magyarigéni román. kath. plé-
bános szőlőjének jó nagy részét, azért, mert
természetszerűen szintén a magyar jelöltre

szavazott, tövestül kivágták. Ideje volna már, hogy e gonosz cselekményeknek erélyes felügyelet és ezzel kapcsolatos szigorú megtorló intézkedések által vége szakítsassék.

— **Kivándorlás Trieszten át.** A Trieszten át lebonyolított tengerentúli forgalomról kimutatást olvastunk. E szerint Trieszten át a múlt évben 21.479 utas vándorolt ki és 7147 utas jött vissza. A legérdekesebb e kimutatásban, hogy nem kevesebb mint 4624 magyar vándorolt ki Trieszten át. Ez annál feltűnőbb, mert hazánkban tudvalevőleg igen erős nyomást gyakorolnak a kivándorlókra, hogy Fiumén át utazzanak. A magyar hatóságoknak nem ártana kutatni, mily módon jutnak a magyar kivándorlók ily nagy számmal a konkurrens trieszti kikötőbe.

— **Rejtélyes csontvázleletre** bukkantak Gyulafehérvárt. Ugyanis a vár egyik fő utvonalan álló villanyos oszlop kiásása közben az ázó munkások az oszlop mellett alig egy méternyi mélységben egy teljesen ép emberi csontváza bukkantak, melynek egyetlen csontrésze sem hiányzott. A rejtélyes eredetű csontvázat további intézkedésig a közeli katonakórházba helyezték el.

— **Építőipari ozimtár.** Egy megbízható országos építőipari czimtár már évek óta táplált óhaja a műszaki dolgokkal foglalkozó cégeknek. E közkívánatnak felelt meg a Vállalkozók Lapja, mikor most megjelent, körülbelül 1000 oldalra terjedő „Vállalkozók Évkönyve és Czimtára” nevű művet, amelyben hozzávetőleg 70.000 hiteles műszaki és építőipari cég van felsorolva, meglehetősen áldozatos árán kiadta. A három részből álló pompás kiállítású mű első tagozata hasznos gyakorlati és műszaki cikkeket közöl. A második legjelentékenyebb rész öleli fel a tulajdonképeni czimtárt, míg a harmadik részben a beszerzési források jegyzéke van összeállítva a célból, hogy az építő vagy fogyasztó a legmegbízhatóbb cégek felől tájékozódhassék. Ez a könyv, melyet 10 koronáért a Vállalkozók Lapja kiadóhivatalában (VII. Erzsébet-körut 8.) lehet megszerezni, kiváló segédeszköze műszaki, építőipari és kereskedelmi forgalmunknak.

* A természetes **Ferencz József** keserűviz már kis adagokban használva is biztosan és fájdalom nélkül hat. Szemben a legtöbb vásári módon feldicsért s külsőleg bármily tetszetős hashajtó-készítményekkel, sem a beleket nem izgatja, sem általános rosszulletet nem okoz!

A valódi Ferencz József-gyógyviz ideális „természetes” tisztító hatásánál fogva még **elgyengült emésztő szerveknél** is alkalmazható, a mi más hashajtószereknél tilos. Angolország legjelentékenyebb orvostudományi szaklapja, a „Lancet” ezért a következőkben mondja el ítéletét:

„A Ferencz József-keserűviz nagy értékű természetes ásványviz, mely nagy figyelmet és kiterjedt alkalmazást érdemel.”

— **Modern hirdetési iroda.** Ugy a belföldön, mint a külföldön, előnyösen ismerik Leopold Gyula hirdető vállalatát (betéti társaság) Budapesten, Erzsébet-körut 41. A legnagyobb hirdető cégek

e megbízható iroda után eszközöztetik az összes hirdetéseiket, mert kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel és felülmúlhatatlan pontossággal teljesíti az összes megbízásokat.

Közgazdaság.

Az állattenyésztés fellendítése.

A földművelésügyi miniszter felhívta az ország összes törvényhatóságait és gazdasági egyesületeit, hogy saját hatáskörükben oda hassanak, hogy a gazdák az idén ne csak a kiváló bikaborjuk továbbnevelésére fektessenek sulyt, hanem főleg az üszőborjuktól is lehető nagy számat igyekezzenek továbbnevelni és ezzel az ország tenyészanyag állományát megszorítani.

A miniszter több inézkedést szándékozik foganatosítani, hogy a gazdaközöniséget a kitűzött fontos cél elérésében támogassa. Így már most jelezi, hogy az állami támogatást és közvetítést jövőre az anyaatlatok tekintetében is kiterjeszteni szándékozik olyan irányban, hogy az orszagnak szegényebb szarvasmarha állományú vidékei fokozatosan a kellő mennyiségű anyaatlattal is elláttassanak. Támogatni szándékozik továbbá azt, hogy az üszőborjuk a legelőben szegényebb vidékekről bővebb és olcsóbb legelőt szolgáltató vidékekre való legeltetés végett elszállíthatók legyenek. E célú részint vasúti szállítási kedvezmények készítményével, részint pedig a bővebb legelőkkel rendelkező vidékeken megfelelő legelőgazdasági berendezésekkel kívánja egyelőre támogatni.

Kívánatos, hogy a gazdaságok az üszőszaporulatról az illetékes gazdasági felügyelőségeket tájékoztassák és azt, hogy egyes községekből a gazdák hajlandók távolabbi vidékekre üszőket legeltetés végett szállíttatni, a gazdasági felügyelőségnek bejelentsek, hogy a tél folyamán a jövő legeltetési évadra szükséges legelőgazdasági berendezések foganatosítása iránt a miniszter a kellő időben gondoskodhasson.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Eladó házak.

Rákóczi-uteza 54, Kórház-uteza 3, valamint Tövis-uteza 23. szám alatti házastelkek eladók.

Értekezhetni

Pécsi Lászlóval.

108 1-3

(Megyeháznál.)

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetés 10 szóig 40 fillér, azon túl minden szó 4 fillér. A hirdetés bélyegdíjmentes. Levélbeli tudakozódásra szívesen válaszolunk, ha postabélyeg mellékeljük. Hirdetéseket a kiadóhivatal veszi fel.

Egy használt de jó karban levő zongora olcsó áron eladó. Szénatér 7. szám alatt. 201 3-8

Egy okos fej

tudja milyen nagy előnyökkel jár a tápszerek használata; azok elcsajátítása a háziasszonyok előhaladását bizonyítja.

A dr. Oetker-féle Rütöpor, ára 12 fillér, helyettesíti az élesztőt, süthetünk vele kalácsot, tortát, linezi tésztát és sok mindenféle süteményt és tésztát. Használatával a tészta nagyobb, kellemesebb, jobb ízű és könnyen emészthető.

A dr. Oetker-féle Puddingpor, ára 12 fillér, tejjel főzve adja a legfinomabb és a legolcsóbb könnyű utánétket gyermeknek és felnötöknek.

A dr. Oetker-féle Vaníliá-cukor, ára 12 f., használható a csokoládé vaníliázásához, Puddinghoz, tejhez, krémekhez, mártáshoz stb., teljesen pótolja a drága vaníliát. Egy csomag tartalma megfelel 2-3 rúd jó vaníliának.

Megfelelő használati utasítás minden csomagon olvasható. Minden fűszerkereskedésben kapható. Recept-leírás ingyen. 200 2-26

Dr. Oetker A. Bielefeld és Bécs.
Nagyonjeden kapható Odor Bela gyógyszerésznél.

A REKLÁM

Állandó, ésszerű és ügyes reklámozás minden gyári, kereskedelmi, ipari-vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az élető eleme.

Hogyan, hol és mikor hirdethető a legsikeresebben legjobban és legolcsóbban, megtudható

Leopold Gyula

hirdető vállalat
betéti társaság-nál

BUDAPEST, VII., Erzsébet-körut 41. sz.

ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel és paratlan pontossággal eszközölnék hirdetéseket és reklámokat az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban és napiratokban.
256 kitérő naptár kizárólagos bérlete!

Költségvetések és tervezetek
ingyen! Telefon 12-05.

Most jelent meg!

A kenyérkereső asszony.

Pályaválasztás előtt álló nők kalauza.

Összeállította: Hollesné de Grobois Nandine.

Ez a könyv felsorolja mindazokat a pályákat, a melyekre Magyarországon a nők készülhetnek. Továbbá azoknak a számára, a kiket készületlenül talál a sors csapása, összegyűjti azokat a foglalkozási ágakat, a melyekre nem kell különös készség vagy képzettség. Megismerteti a kereskedő- vagy iparosasszonyt a kereskedelmi és ipartörvény legfontosabb részeivel. Megtanítja a nőt arra is, hogy kit milyen cím és megszólítás illet meg. Egy szóval ez a könyv nélkülözhetetlen minden minden leányos háztban.
Ára kötve 2 kor. 50 fill. Utánvétellel 2 kor. 95 fill.
Kapható a BUDAPESTI HIRLAP könyvkiadóhivatalában és minden könyvesboltban.

HIRDETÉSEK

legolcsóbban
a lap kiadóhivatalában
vételnek fel.

BUTOR-RAKTÁR

KUNSCH ANTAL
 épület- és butorasztalos
NAGYENYED, Rózsa-utca,
 a vármegyházzal szemben.

Elvállal mindennemű épületmunkákat. Készít és raktáron tart nagy választékban saját műhelyében készült teljes lakásberendezéseket minden stílusban a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelben, saját tervei vagy adott tervek szerint. A műhelyében készült munkákért a legmesszebbmenő jótállást vállalja. Nagy választék vas- és rézbutorokban, ugyancsak mindennemű kárpitozott butorokban

194 6-25

Hirdetéseket jutányosan vesz fel
 :: kiadóhivatalunk

Több pénze akkor lesz,

ha nélkülözhetetlen, olcsó és

tartós szőttesárukat

csak
a Nagyenyedi Szövőgyárból!

vesz.
 Arjegyzék ingyen küldetik.

:: **Egy helybeli** ::
 :: **jó családból való** ::

fiu, tanulónak

felvétetik Földes Ede
 könyvkereskedésében.

Kitűnő minőségű **nyergesujfalusi**

CZEMENT

olcsó árban kapható Märer és Weiszberger épületfa kereskedésében és Izrael Adolfné vas- és fűszerüzletében Nagyenyeden. 187 9-10

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár r.-t.	
Részvénnytőke 400.000 kor. Tartalékalap 210.000 kor.	
Előnyös	kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzintézetek részvényeire.
Vásárol	és elad értékpapírokat.
Letétbe	elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés díj mellett.
Idégen	kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.
Váltókat	az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett szavatol le.
Állandó betétet	a legkedvezőbb kamatláb mellett fogad el.
Nyitva áll hétköznapi d. e. 9-12-ig, d. u. 3-4-ig.	Üzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.

**A NAGYSZEBENI
 ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR**

ad jelzálogkölcsönöket, félévi (tőkét és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

A. 5 $\frac{1}{4}$ % kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 20.000 K.	b. 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 37 K. 47 f.
a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 29 K. 60 f.	c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 65 K. 05 f.
b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 08 f.	D. 6% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K.
B. 5 $\frac{1}{2}$ % kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K.	a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 34 K. 98 f.
a) 44% évi törlesztésnél (89 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 30 K. 01 f.	b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 39 K. 81 f.
b) 27% évi törlesztésnél (55 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 35 K. 07 f.	c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 45 K. 05 f.
C. 5% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 3000 K.	d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 50 K. 09 f.
a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 84 f.	

Valamennyi kölcsön — az egyszersmindenkorra fizetendő 1% törzsdíjon kívül — minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben üztetik ki.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények LINGNER GYÖRGY úr által Nagyenyeden nyújtandó be, ki bővebb felvilágosítással is szolgál.

NAGYENYED-RE forduljon minden érdeklődő,
 ki súlyt fektet elsőrendű fajtisza anyagra

Gyümölcsfacsemeték
 Setányfák, Diszcserjék, Tülevelűek, Kerítésnövények,
 Bogyógyümölcsűek stb.

Szőlőoltványok. (1. ssima áru)
 európai és amerikai sima és gyökerez vesszők.
 (Oktató diszárjegyzék kívánatra ingyen)

FISCHER és Társai
 faiskálak és szőlőoltványok

85 1-

Friss töltésű bor- és gyógy-vizekből következő választékot nyújtja

WINKLER JÁNOS kereskedése Nagyenyeden:

Baross, Bodoki „Matild“, Bodoki „Salus“, Borszéki, Előpataki, Málnási borviz, Málnási „Mária“, Margit, Parádi arzén, Répáti, Salvator, Siculia és Sztójkai hazai források, továbbá: Carlsbadi, Giesshübli, Gleichbergi, Levico, Marienbadi, Roncegno és Selters külföldi és végül: Ferencz József, Horgony és Igmándi keserűvizek.

47 1-

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.